

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет по Славянски филологии

Специалност:

СЛР	0	2	0	1	1	1	2	1
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

РУСКА ФИЛОЛОГИЯ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

A	3	1	7
---	---	---	---

РУСКА ЛИТЕРАТУРА ОТ XIX ВЕК - I ЧАСТ

Преподавател: Проф. д-р Ангелина Вачева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспитиране)	
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	20
	Доклад/Презентация	10
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	30%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	20%
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по руска литература на XIX век се провежда през IV и V семестър в бакалавърския курс на обучение в специалност „Руска филология“ с общ хорариум от 75 лекционни часа и 60 часа семинарни занятия. Лекционният хорариум е разположен в двата семестра както следва: IV семестър – 30ч. лекции, 30 часа упражнения (Първа част); V семестър – 45 часа лекции, 30 часа упражнения (Втора част). Занятията се провеждат на руски език.

Дисциплината „Руска литература на XIX век“ запознава студентите с върховите постижения на руската класическа литература. Обект на внимание е динамиката и националната специфика на литературния процес в Русия през XIX век; зараждането и развитието на романтизма и реализма в руската литература; еволюцията, едновременното съществуване и противоборство на различни естетически и социални доктрини, намерили израз в литературните текстове. Курсът включва както персоналии на най-известните поети, писатели, драматурзи на руската класическа литература (В. А. Жуковски, К. Н. Батюшков, А. С. Грибоедов, А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, Н. В. Гогол, И. С. Тургенев, И. А. Гончаров, Ф. И. Тютчев, А. Н. Островски, М. Салтиков-Шчедрин, Ф. М. Достоевски, А. А. Фет, Н. А. Некрасов, Л. Н. Толстой, А. П. Чехов), так и обзор на особенностите и тенденциите през различни литературни епохи и изповядвани от различни естетически групировки. Поетиката на литературните текстове се анализира на фона на общите културни процеси през столетието. Особено внимание се отделя на типологията на литературните жанрове и най-вече на руския класически роман от XIX век в сравнение с върховите литературни постижения и процесите в западноевропейските литератури. Воденият на руски език лекционен курс, четенето в оригинал на литературните текстове са част от обучението на студентите русисти по руски език.

Предварителни изисквания:

Основни познания по теория на литературата, руска история.

Добро владение на руски език.

Активно участие на семинарните занятия и редовно посещение на лекциите.

Самостоятелна подготовка в областта на руската култура

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Очаквани резултати:

Създаване на задълбочени знания по история и поетика на руската литература и нейната национална специфика през XIX век в контекста на еволюцията на руската култура. Усъвършенстване на литературоведската подготовка на студентите и уменията им за анализ на литературния текст. Изграждане на професионални навици и умения.

Учебно съдържание**IV семестър**

№	Тема:	Хорариум
1	Обща характеристика на литературния процес през XIX в. "Златният век" на руската литература в контекста на националното литературно развитие. Състояние и проблеми на изучаването на руската класическа литература. Исторически развой на българо-руските литературни взаимоотношения. Световно значение на руската литература от XIX в.	2 ч.
2	Особености на обществен и културен живот на Русия през първите десетилетия на 19 в. Основни насоки и тенденции в литературния процес - проблематика, герои, жанрова система, стилистика. Еволюция и взаимодействие на естетическите системи - класицизъм, сантиментализъм, ранен романтизъм. Реалистични тенденции. Литературни обединения и доктрини през първите две десетилетия на XIX в.	3 ч.
3	Руски романтизъм - генезис, типология, поетика. Периодизация и течения. Жанрове и водещи мотиви. Типология на персонажите; конфликтът „цивилизованост-естественост“ в произведенията на руските романтици; осмисляне на романтичната топка („Север“-„Юг“; Кавказ като „собственият Изток“); характерни опозиции. Националното своеобразие на руския романтизъм и проблемът за «народността».	3 ч.
4.	В. А. ЖУКОВСКИ (1783-1852) - родоначалник на руския романтизъм. Естетически принципи на Жуковски. Основни етапи в творчеството му. Жуковски и западноевропейският романтизъм. Жанровете на елегията и лирическото послание у Жуковски. Балади - "Людмила", "Светлана", "Теон и Эсхин", «Эолова арфа» и др. Патриотични песни - "Певец во стане русских воинов". Любовна и пейзажна лирика. Новаторство и специфика на поетиката и стилистиката на Жуковски. Жуковски като преводач. К. Н. БАТЮШКОВ. Литературна позиция. Основни жанрове в поезията му (дружеско послание, елегия, антологично стихотворение). Античността в творческия свят на Батюшков ("Мои пенаты", "Вакханка"). Осмиване на литературните епигони ("Видение на берегах Леты", "Певец в Беседе любителей русского слова"). Патриотична лирика. Батюшков като теоретик ("Речь о влиянии легкой поэзии на язык").	4 ч.

5.	А. С. ГРИБОЕДОВ (1795-1829). Литературна позиция. Ранни комедии и неосъществени замисли. Комедията "Горе от ума" - етап в развитието на руската класическа драматургия. Традиции и новаторство. Творческа история, драматичен конфликт, жанрово своеобразие, образна система, композиция, език, стил. Белински и Гончаров за комедията.	2 ч.
	А. С. ПУШКИН (1799-1837). Формиране на литературните интереси и интерес към различии естетически и национални традиции. Лицейска лирика (1813-1817). Ранна гражданска свободолюбива лирика- "К Лицинию", "Вольность", "Деревня". Войната с Наполеон (1812-1814) и декабристкото движение в творческото развитие на поета. "К Чаадаеву", "Сказки". Участието на Пушкин в "Арзамас". Поемата "Руслан и Людмила". Интертекстуалният характер на поемата (Жуковски, Батюшков). Южно заточение (1820-1824). Революционна и интимна лирика - "В.Л.Давыдову", "Кинжал", "Погасло дневное светило", "Телега жизни", "К морю" и др. Романтични поеми - "Кавказский пленник", "Братья разбойники", "Бахчисарайский фонтан", "Циганы". Социално-философска проблематика, композиция, стил. Новаторски дух на Пушкиновия романтизъм. Пушкин и Байроновата традиция. Заточение в Михайловское (1824-1826). Стремехът към "истинския романтизъм". Лирика – „Вакхическая песня", "Зимний вечер", „Зимнее утро“, "19 октября", "К А. П. Керн", „Подражания Корану“ и др. "Борис Годунов" - първата руска реалистична трагедия. Историческа концепция и художествено новаторство - драматичен конфликт, композиция, стих, стил., историософия. Реформаторските възгледи на Пушкин за драмата и тяхното литературно-историческо значение. Пушкиновата поезия след 1825 г. - "Послание в Сибирь", "Арион", "Анчар", "Я вас любил" и др. Творческото кредо на поета - "Пророк", "Поэт", "Поэту", "Поэт и толпа", "Моя родословная", "Полководец", "Памятник". Поемите "Полтава" и "Медный всадник" - социално-философска и историческа проблематика, жанр, композиция, стил. Романът в стихове "Евгений Онегин". Основна социално-философска и нравствено-етична проблематика. Жанрова концепция на Пушкиновия "свободен роман" - жанрова уникалност, сюжетно-композиционен модел, персонажна система, стилистична полифония, авторово присъствие. Онегинска строфа. Прозата на Пушкин от 30-те год. Цикълът "Повести Белкина" - начало на руската реалистична проза. Естетическите търсения на Пушкин в областта на прозата ("Дубровский", "Рославлев", "Египетские ночи", "Гости съезжались на дачу..."). Творческа игра и интертекст. Повестта "Пиковая дама" - проблематика, тип на героя, стилистика. Романът "Капитанская дочка" - историческа концепция, жанрова структура, образна система, повествователни принципи. Поетика и стилистика на Пушкиновата проза.	10 ч.

	Пушкин - издател ("Литературная газета", "Современник"), литературен критик, политически мислител. Световното значение на Пушкин. Пушкин и българската култура.	
	М. Ю. ЛЕРМОНТОВ (1814-1841). Своеобразието на творческия път на Лермонтов и рецепцията на неговото творчество. Лермонтов и руската литературна ситуация през 30-те години. Ранна свободолюбива и философска лирика - "Жалобы турка", "10 июля", "Предсказание", "30 июля", "Желание", "Парус", "Мой демон", "Ночь", "1831-ого июня 11 дня". Тематична, жанрова и стилова оригиналност. "Байронизмът" на Лермонтов. Общественият дебют на Лермонтов - "Смерть поэта". Интимна лирика - "Нищий", "Она была прекрасна как мечта", "Я не унижусь перед тобой", "Любовь мертвеца". Социално-философски и патриотични мотиви в по-късната лирика на Лермонтов - "Дума", "И скучно и грустно", "Узник", "Выхожу один я на дорогу...", "Прощай, немытая Россия", "Бородино", "Родина" и др. Лермонтовата интерпретация на образа на поета - "Поэт", "Не верь себе", "Журналист, читатель и писатель", "Пророк". Поеми. Историческата поема "Песня про царя Ивана Васильевича". "Демон" и "Мцыри" - образци на социално-философската романтична поема на Лермонтов. Драматургията на Лермонтов - "Маскарад". Прозата на Лермонтов. "Герой нашего времени" - начало на руския философско-психологически роман. Жанрова поетика, композиция, концепция за личността на съвременника. Лермонтов в историята на руската литература.	6 ч.

Семинарни упражнения

IV семестър

Тема №	Наименование на темата	Хорариум
1.	Комедията на А.С. Грибоедов „Горе от ума“ между канона и новаторството	2 ч.
2.	Лирически жанрове в поезията на В. А. Жуковски	2 ч.
3.	Романтичната поетика на К.Н. Батюшков	2 ч.
4.	Лириката на А.С.Пушкин	2 ч.
5.	Пушкиновите романтични поеми	2 ч.
6.	Драмата на А. С. Пушкин „Борис Годунов“- Поетика и интерпретация на историческия Сюжет	2 ч.
7.	Романът в стихове „Евгени Онегин“ – поетиката на	4 ч.

	„свободния роман“, персонажна система, проблематика	
8.	Прозата на Пушкин. „Повести на Белкин“ като художествен цикъл	2 ч.
9.	Повестта „Дама пика“ в контекста на еволюцията на Пушкиновата проза.	2 ч.
10.	Поемата на А.С. Пушкин „Медният конник“ и жанрът на „петербургската повест“	2 ч.
11.	Жанрови особености на романа на Пушкин „Капитанската дъщеря“	2 ч.
12.	Лириката и романтичните поеми на Лермонтов	2 ч.
13.	Романът на Лермонтов „Герой на нашето време“ като първият социално-психологически роман в руската литература	4 ч.

	Въпроси за изпит
1	Руски романтизъм - генезис, типология, поетика. Периодизация и течения. Жанрове и водещи мотиви. Представители.
2	Поезията на В.А. Жуковски. Жанровете на елегията и посланието в творчеството му. Балади – „Людмила“, „Светлана“, „Теон и Эсхин“, „Эолова арфа“, „Ивиковы журавли“ и др., Поеми.
3	Комедията "Горе от ума" от А.С. Грибоедов - етап в развитието на руската класическа драматургия. Традиции и новаторство. Творческа история, драматичен конфликт, жанрово своеобразие, образна система, композиция, език, стил.
4	Ранната лирика на А.С.Пушкин. Поетът в търсене на себе си – модели за подражание през Лицейския период, дебютни стихотворения. Ранна гражданска и свободолюбива лирика - "К Лицинию", "Вольность", "Деревня", „К Чаадаеву“ и др.
5	Поемата "Руслан и Людмила" като емблематичен за Пушкиновата поетика текст. Интертекстуален характер.
6	А.С.Пушкин. Лирика от периода на Южното заточение и Михайловское. Южни поеми – „Кавказки пленник“, „Бахчисарайски фонтан“, „Цигани“. Топиката на руската романтична поема. Байронови мотиви и тяхната интерпретация в Пушкиновите творби.
7	Трагедията на А. С. Пушкин „Борис Годунов“. Жанрова неконвенционалност, персонажна система, стилистични решения.
8	Романът в стихове „Евгений Онегин“. Оригиналната жанрова концепция на Пушкин. Персонажна система, интертекстуалност. Онегинската строфа като основна структурна единица. Романът „Евгени Онегин“ като архитипен текст в руската романистика на XIX в.
9	Прозата на Пушкин от 30-те години на XIX в. Цикълът „Повести на Белкин“ – оригинална поетика, особености на повествованието, сюжети и персонажи. Повестта „Дама Пика“. Осмислянето на историята в романа „Капитанската дъщеря“.
10	Късните поеми на Пушкин. „Петербургската повест“ „Медный всадник“ – осмисляне на съвременността през историческия мит, персонажи, елементи на фантастика.
11	М. Ю. Лермонтов. Периоди на творчество. Философска, гражданска и любовна лирика. Романтични мотиви. Поемите „Демон“ и „Мцири“

12	Драмата „Маскарад“ на М. Ю. Лермонтов в контекста на руския романтизъм.
13	Романът на Лермонтов "Герой нашего времени" - начало на руския философско-психологически роман. Жанрова поетика, композиция, концепция за личността на съвременника,

Библиография

Основна:

- История русской литературы в 4-х т., Л., 1980-1983, т. 2.
- Троев, П. Руска класическа литература. Университетски учебник. София УИ „Св. Климент Охридски“, Част I, С., 2006.
- Троев, П. Руска класическа литература. Университетски учебник. София УИ „Св. Климент Охридски“, Част II, С., 2012.
- Евтимова, Р. и др. Руска литература XIX-XX век. Университетски учебник. Пловдив, Хермес, 2002.
- Поспелов, Г. Н. История русской литературы 19 века (1840-1860). М., 1972.
- Ревякин, А. Л. История русской литературы 19 века (первая половина). М., 1977.
- История на руската литература през 19 в., т. 1, С., 1986.
- История русской поэзии в 2-х т.Л., 1968-1969
- История русского романа, т. 1 -2, М.-Л., 1962-1964
- История русской драматургии, т. 1-2, ЛД982-1987
- История романтизма в русской литературе, М., 1979
- Манн, Ю В. Поэтика русского романтизма, 1976
- Мильдон, В. И. Вершины русской драмы. М, 2002.
- Развитие реализма в русской литературе, т. 1 -3 ,М., 1972-1974
- Германов, Г. Върхове на руската класическа литература. С., 1982.
- Поредица "Руска литературна класика“. Т. 1. С., 1994; т. 2. С., 1994.
- Троев, П. Руският роман от първата половина на XIX в. С.,1989.
- Троев, П. Етюди за руската литература. С., 1996.
- Троев, П. Руска класическа литература. Литературен справочник, С, 1995.
- Кулешов, В. И. История русской критики 18-19 веков. М., 1972.
- Бицили, П. Класическото изкуство.С., 1995.
- Бицили, П. Салимбене и Пушкин. Електронно издателство LiterNet, 2004 <http://litenet.bg>
- Велчев, В. Българо-руски литературни взаимоотношения през 19-20 в. С., 1974.
- Германов, Г. Окървавено навечерие. Варна,1976/С.,1984.
- Тынянов, Ю.Н. Поэтика. История литературы. Кино. М.,1977.
- Эйхенбаум, Б.М. О литературе. М., 1969
- Лотман, Ю. М. Поетика. Типология на културата. С., 1990.
- Лотман, Ю. М. Култура и информация. С., 1992.
- Лотман, Ю. М. Избранные работы в 3-х т. Таллин, 1990.
- Лотман, Ю. М. О русской литературе. Статьи и исследования (1958–1993). СПб., 1997.
- Лотман, Ю. М. Беседы о русской культуре. М., 1994.
- Лотман, Ю. М. О поэтах и поэзии, СПб, 1996 1 изд., 2001 - 2 изд.
- Манн, Ю.В. Русская литература XIX в. Эпоха романтизма. М., 2001.
- Сахаров, В.И. Страницы русского романтизма, М., 1988
- Кръстева, Д. Политически метафори и сюжети в руската литература на XVIII–XIX век:

Литература - Идеологическа история - Неофициални разкази за Двореца. Шумен, 2013.

Проскурин, О. А. Литературные скандалы пушкинской эпохи, М., 2000.

Набоков, Владимир. Лекции по русской литературе (1981). Вариант на електронен и хартиен носител на руски и английски език.

Аронсон, М., Рейсер, С. Литературные кружки и салоны. Спб., Академический проект, 2001.

Лебедева, О. Б., Янушкевич, А. Германия в зеркале русской словесной культуры XIX – начала XX века. Bohlau Verlag, Koln – Weimar-Wien, 2000.

Вайскопф, М. Агония и возрождение романтизма. М., НЛЮ, 2022.

Сурат, И. З. Лексикон русской лирики. М., ИМЛИ РАН, 2024.

Россия XIX века глазами иностранцев. Л., 1991.

Топоров, В. Н. Петербургский текст. М., Наука, 2009.

Нейчев, Николай. Литература и Месианизъм (Руското литературно месианство през XIX век). Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2009.

Класика и канон в руската литература. Българският поглед. Сборник текстове. С. 2012. (Съставители Л. Димитров, Г. Петкова и Р. Евтимова)

Класика и канон в руската литература. Чуждият поглед. Сборник текстове и документи. С. 2013. (Съставител Л. Димитров, Р. Евтимова и Г. Петкова)

Класика и канон в руската литература. Университетският поглед. Сборник текстове. С. Факел 2014, 240 стр. (Съставители Р. Евтимова, Р. Божанкова, И. Чекова, Р. Парашкевова и П. Паунова)

Класика и канон в руската литература. Юбилеят. Сборник текстове. С. 2016. (Съставители Р. Божанкова, Л. Димитров, И. Чекова, Р. Парашкевова и П. Паунова).

Манолакев, Христо. Руският роман от втората половина на XIX век (история, типология, херменевтика). Учебно пособие. С., 2016.

Манолакев, Христо. Слово и тяло. Из историята и херменевтиката на руския литературен канон. С. 2017.

Чавдарова, Д. Номо Legens в русской литературе XIX века. Шумен, 1997.

Чавдарова, Дечка. Храната/трапезата в руската литература. XVIII – началото на XX век. Велико Търново 2010.

Чавдарова, Д. Проблеми на межкултурната комуникация в руската литература на XIX век. Шумен 2007.

Четене на литературната класика. Сборник в чест на 60-годишнината на проф. дфн Петко Троев. С. 2002.

Кръстева-Петрова, Д. *Из тематичните паркове на руската култура и литература (културен контекст и литературна тематична линия)*. Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 2014.

Парашкевова, Р. Руският бретъор на прицел. Опити върху фигурата на бретъора в руското социокултурно и литературно пространство от първата половина на XIX в. С., 2017.

Допълнителна:

Семенко, И. М. Жизнь и поэзия Жуковского, М., 1975.

Бессараб, М. Жуковский. М., 1975.

Шаталов, С. Б. Жуковский. М., 1983.

Янушкевич, А. С. В. А. Жуковский. Семинарий. М., 1988.
 Жуковский и русская культура. Л., 1987.
 Вацуро, В. Э. Лирика пушкинской поры. "Элегическая школа". Спб., 1994
 Кошелев, В. А. Константин Батюшков: Странствия и страсти. М., 1987.
 Литературное наследие декабристов. Л., 1976.
 Архипова, А. В. Литературное дело декабристов. Л., 1987.
 Фризман, Л. Декабристы и русская литература. М., 1988.
 Декабристы. Эстетика и кригика. М., 1991.
 Декабристы. Актуальные проблемы и новые подходы. М., РГГУ, 2008.
 Лейтон, Лорен Дж. Эзотерическая традиция в русской романтической литературе. Декабризм и масонство. Спб., Академический проект, 1996.
 А. С. Грибоедов в русской критике. М., 1958.
 Пиксанов, Н. К. Творческая история "Горе от ума". М., 1971.
 Медведев, И. Л. "Горе от ума" Грибоедова. М., 1977.
 А.С. Грибоедов. Творчество. Биография. Традиции. Л., 1977.
 Фомичев, С. А. Комедия Грибоедова "Горе от ума". М., 1983.
 Билинчис, Я. Драматургия Грибоедова. Л., 1987.
 Гершензон, М. О. Грибоедовская Москва. П. Я. Чадаев. М., 1988.
 Лебедев, А. А. Грибоедов. Факты и гипотезы. М., 1980.
 Цимбаева, Е. Н. Грибоедов. М., 2003.
 Фомичев, С. А. Грибоедов: *Энциклопедия*. СПб., Нестор-История, 2007.
 Манолакев, Христо. Грибоедов – Гоголь – Достоевский. Типология и герменевтика слова. Велико Търново. 2011.
 Белинский, В. Г. Сочинения А. С. Пушкина. М., 1985.
 Томашевский, Б. В. Пушкин. Т. 1-2. М.-Л., 1956-1961.
 Томашевский, Б. В. Пушкин. М., 1990.
 Гуковский, Г. А. Пушкин и русские романтики. Л., 1965, 1995 - 2 изд.
 Гуковский, Г. А. Пушкин и проблемы реалистического стиля. М., 1968.
 Тынянов, Ю. Н. Пушкин и его современники. М., 1969.
 Лотман, Ю. М. Пушкин. СПб, 1996
 Городецкий, Б. Л. Лирика Пушкина. М.-Л., 1962.
 Слонимский, А. Л. Мастерство Пушкина. М.- Л., 1963.
 Бочаров, С. Г. Поэтика Пушкина. М., 1974.
 Лотман, Ю. М. Роман Пушкина „Евгений Онегин“. Комментарий. Л., 1983.
 Набоков, Владимир. Комментарии к „Евгению Онегину“ Александра Пушкина. М., 1998.
 Онегинская энциклопедия. Под редакцией акад. Н. И. Михайловой. Т. 1-2. М., 1999–2004.
 Елисеева, О. И. Маски «Пиковой дамы». М., 2022.
 Пушкинская энциклопедия. М., 1999.
 Германов, Г. А. С. Пушкин. С., 1984.
 Рассадин, С. Драматург Пушкин. М., 1977.
 Фомичев, С. А. Поэзия Пушкина. Творческая эволюция. Л., 1986.
 Петрунина, Н. А. Проза Пушкина. М., 1987.
 Алексеев, М. П. Пушкин и мировая литература, М., 1987
 Шварцбанд, С. Логика художественного поиска А. С. Пушкина. Иерусалим, 1988.
 Проскурин, О. А. Поэзия Пушкина или подвижный палимпсест. М., 1999.
 Вольперт, Л. И. Пушкин в роли Пушкина. Творческая игра по моделям французской литературы. М., 1998.
 Пушкин в русской философской критике, М., 1990.

А. С. Пушкин и българската култура. Юбилеен сборник. Съставител Петко Троев. С., 1999.

Димитров, Л. Четвероевангелие от Пушкин. С., 1999.

А. С. Пушкин и българската култура. Юбилеен сборник. Съставител Петко Троев. С. 1999.

Манолакев, Хр. Текст и граници. А. С.Пушкин и неговите "Повести на Белкин", С, 2001
Немировский, И. Пушкин-либертен и пророк. Опыт реконструкции публичной биографии. М., 2018.

Лермонтов в русской критике. М., 1985.

Михайлова, Е. Проза Лермонтова, М., 1957.

Эйхенбаум, Б. М. Статьи о Лермонтове. М.-Л., 1961.

Максимов, Д. Е. Поэзия Лермонтова. М.-Л., 1964.

Серман, И. З. Михаил Лермонтов. Жизнь в литературе. 1836-1842. Иерусалим, 1997; М., 2004.

Григорьян, К. Н. Лермонтов и романтизм, М.-ЛД1964

Германов, Г. Драматургията на Лермонтов. Год. на СУ, Фил. ф-т, т. 58,1,1964.

Мелихова, Л. С., Турбин, В. Н. Поэмы Лермонтова, М., 1969.

Удодов, Б.Т. М. Ю. Лермонтов. Воронеж, 1973.

Коровин, В. И. Творческий путь Лермонтова. Л., 1973.

Герштейн, Э. "Герой нашего времени" М. Ю. Лермонтова. М., 1976.

Мануйлов, В. А. Роман М. Ю. Лермонтова "Герой нашего времени". Комментарий. Л., 1975.

Лермонтовская энциклопедия. М., 1981.

Ломинадзе, С. В. Поэтический мир Лермонтова. М., 1985.

Гургулова, М. Лермонтов и българската литература. С., 1987.

Удодов, Б. Т. Роман М. Ю. Лермонтова "Герой нашего времени". М., 1989.

Афанасьев, В. В. Лермонтов. М., 1991.

Найдич, Э. Этюды о Лермонтове, СПб., 1994.

Келли, Л. Лермонтов. Трагедия на Кавказе. 2006.

Хаецкая, Е. Лермонтов. М., 2011.

Хаецкая, Е. Лермонтов. Певец трагической судьбы. М., 2013.

Бондаренко, В. Лермонтов. Мистический гений. М.,2015.

www.rvb.ru Русская виртуальная библиотека

www.infolio.infolib.ru

www.nlo.magazine.ru и www.nlobooks.ru – журнал “Новое Литературное обозрение”

www.ruthenia.ru – сайт на Тартуския университет (Естония)

www.fershal.narod.ru/Memories/memo_list.htm – мемоарна литература

www.imWerden.de – сканирани редки труднодостъпни издания

www.pushkinskijdom.ru

www.feb-web.ru – сайт на РАН, списания, пълни събрани съчинения, речници, всички академични истории на руската литература.

www.az-lib.ru

www.russ.ru- Водещи руски литературоведски периодични издания.

Съставил: Проф. д-р Ангелина Вачева

София, 01.10. 2024 г.

Програмата е актуализирана на катедрен съвет, протокол № 01 от 23.10.2024 г.

Учебната програма е приета с протокол № 10 на ФС на ФСФ от 2024 г.